

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน เพราะความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีการคิดค้นวิทยาการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา การติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางวิทยาการจึงเป็นสิ่งจำเป็น การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญสืบเนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้มนุษย์รู้จักค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้นผู้ที่มิสนใจรักการอ่าน ย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวาง และสามารถนำไปพัฒนา สติปัญญาอารมณ์และสังคม ให้ดีขึ้น การอ่านจึงมีประโยชน์

ต่อชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก (เนาวรัตน์ แดงยิ้ม, 2541 : 60)

ทักษะการอ่านเป็นทักษะสำคัญต่อชีวิตของคนเรา เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่นำไปสู่ความรู้ทั้งหมดทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร ช่วยเสริมสร้างความคิดประสบการณ์ ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน (สมิตร อังวัฒนกุล, 2527 : 86) ประเทิน มหาพันธ์ (2530 : 8) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งของนักเรียนเพราะเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ และความสำเร็จในการเรียน เพราะฉะนั้นนักเรียนควรได้รับการฝึกฝน ทักษะอย่างถูกต้อง เพราะความสามารถในการอ่านมีผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การจัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้ให้ความสำคัญกับการอ่านเพราะการอ่านเป็นหัวใจของกิจกรรมทั้งหลาย เนื่องจากกิจกรรมในโรงเรียนประมาณร้อยละ 80-90 ต้องอาศัยการอ่านเป็นสำคัญ (Stang, Mc.Collough and Traxler, 1961 อ้างถึงใน สุจิตรา ศรีนวล, 2533) การอ่านจึงช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ไม่ว่านักเรียนจะเรียนวิชาใดต้องอาศัยทักษะการอ่าน ถ้านักเรียนมีทักษะการอ่านอย่างดี การเรียนวิชาอื่นก็จะบังเกิดผลตามไปด้วย

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า ให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่าน และใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ สื่อมวลชน และแหล่งความรู้อื่น เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาไทย การเน้นผลสัมฤทธิ์ของทักษะความเข้าใจของการฟังและอ่าน จนสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีเหตุผลเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อันจะนำไปสู่ชีวิตที่พาสุกในสังคมได้ (กรมวิชาการ, 2535 : 7)

ถึงแม้ว่าหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จะเน้นความสำคัญของการอ่าน แต่ในการเรียนการสอนทักษะการอ่านยังคงประสบความล้มเหลว ดังที่บันลือ พงกษะวัน (2533 : 1) ให้ความเห็นว่าครูส่วนใหญ่จะเน้นการอ่านออกเสียงมากกว่าการสอนอ่านจับใจความ ทำให้นักเรียนขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านหรือเข้าใจได้ช้า ตลอดจนจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ดี เนื่องจากไม่มีโอกาสได้ฝึกฝน ส่วนในการวัดผลภาคปฏิบัตินักเรียนต้องสอบอ่านออกเสียงเป็นหลัก ครูจึงเน้นที่จะสอนให้นักเรียนอ่านออกเสียงให้ชัดเจน การอ่านออกเสียงตัวควบกล้ำ การเว้นวรรคตอน ที่ถูกต้องจนลืมนึกถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ เป็นผลให้การเรียนวิชาอื่น ๆ ไม่ประสบผลสำเร็จตามไปด้วย ซึ่งการเรียนวิชาอื่น ๆ นักเรียนจะต้องอ่านเนื้อหาคำสั่ง หรือ โจทย์จากหนังสือแบบเรียน หรือตำราต่าง ๆ ตลอดเวลา ถ้านักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน ไม่สามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ ก็ไม่สามารถจะจดจำเรื่องที่อ่าน ตลอดจนไม่สามารถคิดวิเคราะห์ได้ จะทำให้การเรียนวิชาอื่นไม่ได้ผล นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายและทอดถอนในการเรียน

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาไทย ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้วยการดำเนินงาน 2 โครงการ คือ โครงการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทยและคณิตศาสตร์) และ โครงการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาจากงานวิจัยของหน่วยงาน และการวิจัยส่วนบุคคล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525-2536 และได้ข้อสรุปที่สำคัญ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับ ร้อยละ 52-70 ซึ่งยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจมากนัก และสมรรถภาพที่นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยในระดับต่ำ ได้แก่ ทักษะการอ่านจับใจความ การเขียนเรียงความ การย่อความ การฟัง และหลักเกณฑ์การใช้ภาษา ตามลำดับ (กองวิจัยการศึกษา, 2537 อ้างถึงใน พันธณีย์ วิหคโต, 2538 : 13) และจากรายงานการจัดการศึกษาของหน่วยศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง (2545 : 5) พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2544 ที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน สูงเป็นอันดับ 1 คือ จุดประสงค์ที่ 11 ด้านวิเคราะห์ความสำคัญและข้อความของเรื่องที่อ่าน คิดเป็นร้อยละ 15.71

จากข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางแก้ว สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง ที่ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจแสดงให้เห็นว่านักเรียนยังขาดความเข้าใจในการอ่าน

จากข้อมูลและสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้นักการศึกษาพยายามหาแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอ่าน และพบว่า ครูควรปรับปรุงวิธีสอนและจัดกิจกรรมการ

เรียนการสอนให้สอดคล้องกับการพัฒนาการอ่านของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรมการเรียน และช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านของนักเรียน ซึ่ง อนงค์ศิริ วิชาลัย (2535:64) กล่าวว่า การที่ครูเข้าใจวิธีสอนอ่านจะช่วยให้ครูสามารถนำวิธีสอนมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผลดียิ่งขึ้น วิธีแก้ไขการอ่านนั้นสิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องแก้ไขคือวิธีสอนของครู ครูต้องมีเทคนิควิธีการที่หลากหลายและรู้จักเลือกใช้อย่างเหมาะสม

การศึกษาของประเทศไทยเราทั้งในอดีตและปัจจุบันยังมีการแยกเป็นรายวิชาและขาดการเชื่อมโยงหรือการถ่ายโอนความรู้ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปเชื่อมโยงและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งก่อให้เกิดความไม่สมดุลในการดำเนินชีวิต ผกา สัตยธรรม (2523 :168) กล่าวว่า ความสมดุลของบุคคลจะเกิดขึ้นได้เนื่องจากเขาได้รู้จักเผชิญและแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ในชีวิตช่วงต่างๆ หรือในแต่ละวัยย่อมแตกต่างกันออกไป บุคคลมีวิธีแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน ถ้าบุคคลไม่สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยเหลือตนเองได้ ก็จะทำให้เกิดความลำบากใจ ความกังวลและมีความทุกข์ อาจจะเป็นโรคจิต โรคประสาท ถ้าร่างกายไม่แข็งแรงด้วยชีวิตก็จะขาดความปกติสุข ชีวิตขาดความสมบูรณ์ หรือขาดความสมดุลในชีวิต

จากสภาพปัญหาดังกล่าวครูจึงต้องใช้กระบวนการที่จะช่วยให้เกิดความสมดุลในชีวิต ทำให้เกิดความก้าวหน้าและความสุขสงบในสังคม ซึ่งจำเป็นจะต้องอาศัยการเรียนการสอนที่ต้องใช้หลักบูรณาการวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน ลักษณะการเรียนการสอนแบบบูรณาการเป็นการนำความรู้จากแขนงต่างๆ มาเกี่ยวข้องกับเชื่อมโยงและผสมผสานกัน ให้กลมกลืนในการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ต่างๆ มาใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันได้

การจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนจะเรียนได้ดีที่สุด เมื่อได้เรียนตามความเหมาะสมกับความสามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การจัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 17-19) ดังนั้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบอบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

4. ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

5. ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ (Integrated) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการนำความรู้จากแขนงต่างๆ มาเกี่ยวข้องเชื่อมโยงและผสมผสานกัน ให้กลมกลืนในการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ต่างๆ มาใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวันได้ จากอดีตจนปัจจุบันการจัดการกระบวนการเรียนการสอนยังไม่เอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีลักษณะ “มองกว้าง คิดไกล ใฝ่รู้” เนื่องจากการศึกษาในชั้นเรียนได้ล้อมกรอบตัวเองออกจากชุมชนและสังคม วิธีการเรียนการสอนยังมุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาการมากกว่าการเรียนรู้จากสภาพที่เป็นจริง และไม่เน้นกระบวนการที่ให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการคิด การแสดงความคิดเห็นและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังขาดการเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวและแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมและสภาพแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ,2545 :30)

กรมวิชาการ (2544 : 2) ได้ให้เหตุผลที่ต้องจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ และทักษะต่างๆ ในเวลาเดียวกัน ทำให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจในลักษณะองค์รวม ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง เนื่องจากการเรียนที่ใกล้เคียงและสอดคล้องกับชีวิตจริง

2. มีประโยชน์ในการลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาต่างๆ

3. สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนหลายด้าน เช่น ภาษา คณิตศาสตร์ การมองเห็นที่ ความแฉ่วคล่องของร่างกายและการเคลื่อนไหว ดนตรี สังคม และ ความรู้และการเข้าใจตนเอง ซึ่งรวมเรียกว่า “พหุปัญญา” (Multiple Intelligence) และตอบสนองต่อความสามารถที่จะแสดงออก และตอบสนองทางอารมณ์ (Emotional Intelligence)

จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ น่าจะนำมาใช้ได้ดีในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดีขึ้น เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงที่สนใจและมีความหมายกับผู้เรียน ตลอดจนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปเชื่อมโยงและ

ประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย มีนิสัยรักการอ่าน และอาจช่วยให้เกิดเป็นนิสัยติดตัวไปตลอดแม้จะจบการศึกษาไปแล้ว

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการ เพื่อแก้ปัญหาความเข้าใจในการอ่าน และวิธีสอนแบบบูรณาการทำให้เกิดการเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างการเรียนกับชีวิต ซึ่งจะส่งผลต่อเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยเป็นอย่างมาก ฉะนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาผลของการสอนอ่านแบบบูรณาการ เรื่องข่าวสารกับชีวิตที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่าน โดยใช้ปัญหาจากข่าวเป็นแกนเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอ่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาผลของวิธีสอนแบบบูรณาการที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบบูรณาการ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ

2.3 เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบบูรณาการกับวิธีสอนแบบปกติ

2.4 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบบูรณาการกับวิธีสอนแบบปกติ

สมมติฐาน

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบบูรณาการมีความเข้าใจในการอ่านหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติมีความเข้าใจในการอ่านหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบบูรณาการมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบบูรณาการมีเจตคติต่อการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้

1.1 ทำให้ทราบผลของวิธีสอนแบบบูรณาการ ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.2 ทำให้ทราบผลของวิธีสอนแบบบูรณาการ ที่มีต่อเจตคติในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. ด้านการนำไปใช้

2.1 เป็นแนวทางแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทยในการพัฒนาการสอนอ่านให้มีประสิทธิภาพ

2.2 เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการ

2.3 ช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน อันจะเป็นพื้นฐานให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่านในระดับสูงต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนบ้านหาดไร่เต่า สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง จำนวน 91 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนบ้านหาดไร่เต่า สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน กลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกข่าวจากหนังสือพิมพ์ โดยคำนึงถึงความยากง่ายให้ผู้อ่านในระดับเดียวกับหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการสอน

ดำเนินการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 12 ชั่วโมง ทำการสอนสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมเวลาสอนกลุ่มละ 3 สัปดาห์

5. ตัวแปร

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอน คือ

5.1.1 วิธีสอนแบบบูรณาการ

5.1.2 วิธีสอนแบบปกติ

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ความเข้าใจในการอ่าน

5.2.2 เจตคติต่อการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิธีสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้ผู้เรียน โดยการนำเนื้อหา วิชา ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปศึกษา และ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับหัวข้อข่าวสารกับชีวิตมาเชื่อมโยง เข้าด้วยกัน ให้สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละคร การวาดภาพระบายสี การเขียนเรียงความ การเขียนคำขวัญ การทำหนังสือเล่มใหญ่ และการทำผังความคิด

2. วิธีสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านตามคู่มือครู การสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) นักเรียนจะเรียนตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมการอ่าน เป็นขั้นตอนการวางพื้นฐานการอ่าน โดย

2.1.1 สร้างประสบการณ์พื้นฐานของบทเรียน โดยสนทนากับ นักเรียน

เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่อ่าน

2.1.2 การอ่านคำใหม่และคำยาก

2.1.3 ตั้งจุดประสงค์การอ่าน

2.2 ขั้นการอ่าน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 อ่านสำรวจ โดยการอ่านข้าม ๆ แล้วตั้งคำถาม ตอบคำถาม

2.2.2 อ่านพินิจพิจารณาเป็นการอ่านเพื่อทราบรายละเอียด และ
หาคำตอบของเรื่อง

2.3 ขั้นตอนกิจกรรมหลังการอ่าน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 อ่านบทเรียน

2.3.2 เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

2.3.3 ตรวจสอบข้อความจากบทอ่าน

2.3.4 เถาเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง

2.3.5 เขียนเรื่องจากแผนภาพโครงเรื่อง

2.3.6 ตอบคำถามและทำแบบฝึกหัด

3. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการตอบคำถามที่วัดความเข้าใจใน
การอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และมีคำถามสอดคล้องกับความเข้าใจในการอ่าน ทั้ง 3 ระดับ
ของดอลแมน(Dallman and Others) คือ

3.1 การอ่านขึ้นชื่อเท็จจริง หมายถึง ความเข้าใจในสารสนเทศที่กล่าวไว้
ตรง ๆ

3.2 การอ่านขึ้นตีความ หมายถึง ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ที่ไม่ได้กล่าวไว้
ตรง ๆ ในเนื้อเรื่อง แต่จะใช้ความสามารถในการสรุปอ้างอิง และลงความเห็นจากเรื่องที่อ่าน

3.3 การอ่านขึ้นประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการอ่านขึ้นประเมิน
ค่าสิ่งที่อ่าน โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่านพิจารณาตัดสินใจ

4. เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง ความรู้ลึกของนักเรียนในด้านการรับรู้ การประเมินค่า
ความซาบซึ้ง และความสนใจที่มีต่อการอ่านภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามวัดเจตคติ
ต่อการอ่านที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดเจตคติของ ประสาทพร ชนะศักดิ์

5. ข่าวสารกับชีวิต หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของผู้เรียน ซึ่งเนื้อหาของ
ข่าวสอดคล้องกับ อาชีพ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมถึง วัฒนธรรม กีฬา ศิลปะ
คุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยม ของผู้เรียน

6. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคการศึกษา
ที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนบ้านหาดไร่เต่า สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางแก้ว
จังหวัดพัทลุง